

Porodica kardioloških bolesnika – značajna karika u lancu podrške i lečenja

Hristina Barton

Univerzitetski klinički centar Niš

Apstrakt

Porodica je nezamenljiva sredina u kojoj se čovek formira kao ličnost, u kojoj živi zadovoljavajući neke od svojih najbitnijih potreba koje se samo u njoj mogu zadovoljiti.

Zdravstveno vaspitanje je nauka koja se bavi izučavanjem zdravstvenih potreba, zdravstvene kulture ponašanja, kao i mogućnosti primene zdravstveno-vaspitanog procesa u cilju sveukupnog unapređenja zdravlja populacije. Ono je usmereno na formiranje ponašanja koje promovise zdravlje i očuvanje porodice.

Kada se neki član porodice razboli, on očekuje bezrezervnu i безусловnu podršku svoje porodice. Reakcija porodice u takvim situacijama je različita, jer se menja functionisanje i ravnoteža cele porodice. Kada je neka osoba pogođena bolešću, pogođena je i njena porodica. Često je od presudnog značaja koliko su članovi porodice spremni da pruže podršku svom obolelom članu i uključe se u dalju brigu u kućnim uslovima. Da bi zdravstveno-vaspitanje rad sa porodicom imao pozitivan ishod, treba sagledati porodicu u celini i shvatiti šta je njima važno. Treba obratiti pažnju na: strukturu porodice (ko čini porodicu), integritet porodice (povezanost, poštovanje), ekonomsko stanje (radno sposobni, penzioneri), stambenu situaciju (lična imovina, podstanar), obrazovanje i zaposlenost (finansiski momenat), stepen informisanosti

o bolesti (uzrok nastanka, lečenje, posledice, rehabilitacija), prisustvo riziko-faktora i broj onih koji su najviše zastupljeni, način ishrane, prisustvo ili odsustvo fizičke aktivnosti, stepen higijene i higijenskih navika, običaje (svaki region ima svoje životne i zdravstvene običaje), veroispovest (odnos prema zdravlju, obolelom članu porodice), važne događaje koji su zadesili porodicu (ne samo bolest). Kada se sve ovo sagleda, dolazimo do prave slike porodice sa kojom treba da radimo. Veoma je važno shvatiti šta je prouzokovalo bolest i na koji način im se može pomoći da prihvate bolest člana porodice i pokazati im kako oni mogu da pomognu u daljem lečenju. Neophodno je omogućiti porodici da iznese svoje mišljenje i svoja osećanja o novonastaloj situaciji. Na sva pitanja odgovarati najjednostavnijim rečnikom koji je njima lako razumljiv, jer mnogi ljudi nisu medicinski obrazovani.

Zdravstveno-vaspitanje rad sa porodicama obolelih je veoma kompleksan i zahtevan proces. Potrebno je promeniti jedan dotadašnji stil života, kako bi se jedan životni vek produžio. Potrebna je porodica koja je stabilna, složna, okrenuta budućnosti, puna ljubavi. Kontinuirana edukacija medicinskih sestara i tehničara je neophodna da bi zdravstveno-vaspitanje rad imao svoj izvorni značaj, a to je sačuvati i unaprediti zdravlje i sačuvati svaki život.